

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KOZLÖNYE

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-utca 41. Forster, Wessolényi és Tsai fióknyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTKAY MENYHÉRT.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 frt. Félévre 2'50 frt. Negyedévre 1'25 frt
Egyes szám ára 7 kr.

Üdvözet.

A miskolczi függetlenségi és 48-as párt a lefolyt parlamenti harez után lelkes hangon üdvözölte az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártot. A hazafiúi érzelmtől áthatott szép üdvözlő levelet a párt igazgató-választmányának megbízásából az elnökség *Kossuth* Ferenczhez, mint az országos függetlenségi párt elnökéhez küldte, mely a következőleg hangzik:

Mélyen tisztelt Pártelnök Úr!

Midőn a mult 1898-ik év december havában a miskolczi függetlenségi párt mélyen tisztelt Pártelnök urat s általa az országos függetlenségi és 48-as pártot melegen üdvözölte ama alkotmányos küzdelemért, melyet — bár szokatlan fegyverekkel, de önzetlenül s a legtisztább hazafiúi meggyőződéssel — folytatt, szövetségben a többi ellenzéki pártokkal, a törvény szentségének, hazánk alkotmányos jogainak és az igazi parlamentarismus elveinek megmentése érdekében, tette ezt főképen azért, hogy az ellenzék hazafias küzdelmében bátorítsa s a nemzet független és hazafias elemeinek együttérzéséről biztosítsa.

A küzdelem véget ért, a béke megkötött; elveink ugyan diadalra nem jutottak s hazánk gazdasági önállósága sem volt tényleg megvalósítható, de eléretett két olyan eredmény, melyeknek csak egyike is fényesen igazolja s elegendő megjutalmazza a lefolyt s oly sok oldalról megtámadott, sőt egyenesen veszedelmesnek és kárhuzatosnak nyilvánított küzdelmet; ugyanis eltávolított a kormány éléről az az ember, kinek szolgálkúsége felfelé és erőszakossága lefelé végveszélylyel fenyegette még meglevő alkotmányos jogainkat s visszaveretett az a támadás, mely gazdasági önállósághoz való jogunkat elkobozni vagy legalább elhomályosítani törekedett.

A békekötés azonban, mely hátérbe szoritotta s remélhetőleg hosszabb időre lehetetlenné tette az eddig uralkodott erőszakos és erkölestelen kormányzati rendszert, feloszlásra s a kormánypárthoz való csatlakozásra bírta a nemzeti pártot, mely az elvek különbözősége dacára hosszú éveken át erős és

hasznos szövetséges társunk volt a kormány és pártja elleni küzdelemben; megfogyatkozott tehát az ellenzék számban és erőben, viszont a kormány s az azt támogató párt ijesztő mérvben megerősödött.

Ilyen körülmények közt, midőn az alkotmányos ellenőrzés feladata csaknem kizárólag a függetlenségi és 48-as pártra hárult át, fokozottabb mérvben előállott annak szükségése, hogy ez a párt, melynek az alkotmányos ellenőrzésen kívül hazánk elévülhetlen jogainak visszaszerzése is feladatát s elengedhetetlen kötelességét képezi, félretéve mindennemű személyes motivumokat s az önálló és független magyar nemzeti állam magasztos eszméje mellett eltörpülő elvi differenciákat, *egységesen s egyetértőleg* folytassa azt az alkotmányos küzdelmet, melyre vállalkozott s melyre a nemzet jobbaitól megbízatást nyert.

Abban a hitben és reményben, hogy fentebbi óhajításunk, melynek kifejezését hazánk jövője felett aggodó lelkünk őszinte meggyőződése parancsolta, teljesülni fog, hazafiúi örömmel és lelkesedéssel üdvözöljük mélyen tisztelt Pártelnök urat s általa az országos függetlenségi és 48-as pártot a kivívott fényes győzelemért s kiváló tisztelettel maradtunk a Mélyen tisztelt Pártelnök urnak

Miskolcz, 1899 márcz. 16-án

alázatos szolgálai:

a miskolczi függetlenségi párt nevében:

Bizony Ákos, Dr. *Neuman Bertalan,*
elnök. jegyző.

A párt üdvözlő levelére *Kossuth* Ferencz *Bizony* Ákoshoz, pártunk elnökéhez a következő választ írta:

Igen tisztelt Elnök Ur!

A miskolczi függetlenségi pártnak f. hó 16-áról kelt és hazafias érzéstől áthatott sorait mély érdeklődéssel olvastam.

Jól esett látnom, hogy sikerült vidéki elvtársaink elismerését pártunk részére kivívni, annak dacára, hogy a kivételes fegyverekkel vívott harezot befejező békekötés a nemzeti jogok terén új vívmányt nem tartalmaz. De elértünk annyit, a mennyi elérhető volt, hogy becses

biztosítékokat nyertünk közéletünk tisztaságának, alkotmányos jogainak megvédésére, s az azokon szándékolt sérelmek megnehezítésére vagy lehetetlenné tételére.

Örömmel látom, hogy a miskolczi függetlenségi párt tudja méltányolni ezt a sikert s most a hazafias lélek minden lelkesedésével, aggodalmával a további *„egységes és egyetértőleg“* folytatott alkotmányos küzdelemre hív fel, míg meg nem valósul az önálló és független magyar nemzeti állam magasztos eszméje.

Ez volt a mi törekvésünk a multban, ez lesz a jövőben! Elveinkből nem engedünk semmit, azok összességétől nem tántorodunk el soha!

Mi nem törekszünk kormányképességre, mert az megvan bennünk, s valóra válik akkor, ha a nemzet többsége megértve önérdékét, oldalunkra áll. Nekünk nem a kormányra jutás a célunk, hanem elveinknek diadalra juttatása!

E körül az egy cél körül óhajtom *„egyesülve, együttesen“* látni a nemzet erejét. A vidéké a feladat, az Önöké ez a nagy munka!

Egyesüljünk tehát! Munkálkodjunk, szervezkedjünk, hogy mielőbb a miénk legyen a diadal!

A miskolczi függetlenségi párt támogatására, buzgalmára, hazafiságára bizton számítok.

Pártom nevében fogadják őszinte, hálás köszönetünket üdvözlétükért.

Igen tisztelt Elnök ur őszinte tisztelője

Kossuth Ferencz.

A jogból legyen törvény.

Régen volt már, 1866 november 17-én. Az osztrák császár elnöklete alatt minisztertanács ült össze Bécsben azért, hogy mit lehet engedni Magyarországnak és mit kell fentartani a birodalmi egység számára.

Azt határozták, hogy legyen egységes hadsereg, külügy, vámterület és bank.

Ezeket tartották fenn a *birodalmi egység* számára. Aki nem hiszi, olvassa el gróf Beust emlékiratait.

Igy határoztak akkor és így határoznak most. A magyar törvény világosan rendelkezik, azért megengedték, hogy legyen meg a törvényes jog, de csak papíron, tényleg azonban áll-

jon fenn a Beust által megörökített határozat.

Oda jutottunk, hogy még vívmány is az, hogy a törvényes jog fenmaradt, mert épen ezt a jogot adta fel az a bizonyos „gyakorlati” államférfiu.

Alaposan elfeledte ő Deák Ferencnek 1861. évi mondását, mely ugy hangzott, hogy: „amit erőszak elveszen, azt idő és kedvezőbb szerenese visszahozhatják, de a miről a nemzet, félve a szenvedésektől, maga lemond, annak visszaserzése mindig kétséges, mindig nehéz”.

Mégis az erős hangon szerkesztett névtelen röpiratok — melyek a „gyakorlati” államférfiu bukását, mint a záporosó követték — kiderítették azt, hogy Bánffy nagyon hasonlított Deákhoz.

A hasonlatot legjobban bizonyítja az, hogy a Bánffy megbuktatásával elért vívmányok egyike az, hogy a jog fenmarad és vívmány az is, hogy a végleges rendezés idejének lejártá össze fog ezentúl vágni a külállamokkal kötött szerződések lejártával, hacsak nem akad egy új Bánffy, a ki kisméretű szobrokért az ország fenmaradt jogait kész lesz feladni.

Deák Ferencz új kiadásu hasonmása a jogfentartás és a jog tényleges érvényesítése elé gördülő nagy akadályoknak elhárítását nem tartotta beleilleszhetőnek az ő gyakorlati politikájába, mely abból állt, hogy *azt kell tenni, a mit az uralkodó parancsol és őrizkedni kell attól, hogy a korona az ország jogainak mívoltáról felvilágosíttassék.*

Mi, a függetlenségi párt, szinte gyakorlati politikát akarunk csinálni, de nem úgy, mint ahogy Bánffy csinálta.

Mi a fenmaradt jogra tényeket akarunk építeni; a papíros-jogot az életbe akarjuk átvinni. Legyen Kinában egy osztrák gyarmat, de csakis osztrák pénzért megszerezhető, de *ne legyen osztrák gyarmat a magyar föld, Kárpátoktól Adriáig.*

Mi fel fogjuk világosítani a közvéleményt, hogy belássa végre azt, hogy *önálló vámterület nélkül az ország lassanként elcsorvad.*

Jól tudjuk azt, hogy fennáll Bécsben még most is a Beust-féle határozatnak iránya.

Jól tudjuk, hogy a magyar alkotmányosság főképp azért kedveltetik bizonyos körökben, mert sokkal kényelmesebbnek bizonyult, mint a gyűlöletes abszolutizmus.

Mire való lenne most egy Bach vagy Schmerling, ha az összbirodalom nagyobb dicsőségére a magyar kormányok teszik meg alkotmányos aláarcz alatt azt, a mit, mint kényurak, Bach és Schmerling tettek?

A formákat meg kell őrizni, a lényeg pedig ugy lesz, mint a hogy az összbirodalom fogalma megköveteli.

Midőn e tények előtt állunk, emlékezzünk arra, hogy soha sem kapott semmit a magyar az ő szép szemeiért; még hűségeért sem kapott mást, mint

rablánczokat: a mit kapott, azért kapta, mert kitartással követelte jogának érvényesülését és mert eljött az a percz, a mikor engedni kellett követelésének.

Követelni fogjuk tehát tényleges jogunkat a megélhetésre.

Követelni fogjuk, hogy évenként négyszáz millió forint ne vándoroljon át az osztrák zsebébe.

Követelni fogjuk, hogy abból a százyoleczvanmillió frnyí munkabérből, a melyet a magyar fogyasztóközönség évenként az osztrák munkásoknak fizet, *maradjon valami itthon a mi munkásaink számára is, kiket hazájuk ellen sokszor sikerrel izgat a szocializmus, azért, mert hazájukban jogokat alig, de nyomort bőven találnak.*

Követelni fogjuk, hogy *közgazdasági politikánkban hazánk érdeke legyen a mérvadó, nem pedig az, hogy mikép lehessen Magyarországot, mint gyarmatot, az osztrák piac javára biztosítani.*

Ne féljünk attól, hogy erősen követőleg kell majd föllépnünk a jövőben, mikor ennek ideje gyakorlatilag el fog jönni.

Tudjuk, hogy törvényben iktatott jogunk az önálló vámterületre most csak *irott malaszt*, de dolgozzunk azon, hogy valósággyá legyen mennél előbb a megmentett jog.

Ma megvan a jogi tér, megvan az eszköz tovább építeni; építsük tehát lankadatlan kitartással.

Kossuth Ferencz.

Kormányképes függetlenségi párt.

Lapunk a miskolczi függetlenségi és 48-as párt hivatalos lapja; mint ilyen minden fontosabb politikai kérdésnél a párt nézeteit, véleményét tolmácsolja.

A legutóbbi napok fontos politikai eseményét Ugron Gábor föllépése és programbeszéde képezi, a ki a függetlenségi pártnak *kormányképesse tétele* és a *delegációba való beritele* érdekében bontotta ki a zászlót.

Ebben a nagy és fontos kérdésben a miskolczi függetlenségi párt meg nem tanácskozott, állást nem foglalt; ennél fogva mi ma még csak a *magunk igénytelen véleményét* tolmácsoljuk. De abban a reményben vagyunk, hogy politikai nézeteinket a miskolczi függetlenségi pártnak minden tagja osztja és magáévá teszi.

Mi a leghatározottabban elítélünk minden olyan törekvést, mely a *párt programjának újítását* czélozza. Mi rendületlen kitartással a *régi zászló mellett* maradunk.

Ugron Gábor és Polónyi Géza urak a függetlenségi pártot *kormányképesse akarják* tenni. Hát szabad-e azt kérdésbe tenni? Szabad-e a függetlenségi pártnak a világ előtt azt demonstrálni, hogy eddigi programjának alapján a párt *nem volt kormányképes*? Hiszen ha a nemzet egy álta-

talános képviselőválasztás alkalmával a függetlenségi pártot juttatná többségre, ez a párt *azonnal kormányképes lenne.*

Avagy azt hiszik a most nevezett „függetlenségi diszidens” urak, hogy ha ők a delegációba bejutnak, azonnal kormányképesekké válnak s esetleg egy-egy miniszteri tárczát is elnyerhetnek? Legyenek tisztában azzal, hogy mig valamely katasztrófa vagy szerencsétlen külfáboru meg nem tanítja a bécsi udvart arra, hogy a trónnak legbiztosabb támasza egy független Magyarország, addig a bécsi udvar sohasem fog oly politikust miniszternek kinevezni, a ki nem a *hatvanhetes* alapnak esküszik hűséget.

Mi a magunk részéről helytelennek és pártunkra nézve erkölcsileg határozottan károsnak tartjuk a delegációban való részvételt s az ezen eszmével való legujabb kaczerkodást.

Erre a tárgyra vonatkozólag *Mártontoffy* Imre munkatársunk a következő cikket írta lapunknak:

Ugron Gábor zászlót bontott a függetlenségi párt új politikájának. Ugron Gábor a gyakorlatias irány híve, s erre nézve, nekem, mint a függetlenségi párt régi harczosának szabad legyen nézetemet elmondani.

A függetlenségi párt ez ideig a negáció terén áll. Igaz, hogy az eredetileg merev negáció helyett 1884 óta reorganizálta az elveit, amennyiben azon programtól, melyet Kossuth Lajos 1848-ban hirdetett, eltért. A függetlenségi párt ma a perszonál unió híve. Kossuth Lajos nem ismerte el az uralkodóházat a magyar trónon, a függetlenségi párt ellenben elismeri ezt a dualizmust, a monarchia közösége nélkül. De Ugron belátja, hogy ez csupán ideál, s azért sürgeti a gyakorlatias irányt, mert ezzel kormányképesse teszi pártját.

De vajjon, miként ő mondja, e romlott értelmiséggel és gyöngé néppel lehet-e így fokozatosan fejleszteni a függetlenségi elveket? Lehet-e erőt gyűjteni oly harcra, mely ez irány megváltoztatásához szükséges? Nem. Meg kell gyógyítani a romlott értelmiséget, a gyöngé népet meg kell erősíteni, de ezt ne várjuk teljesen a Széll-kormánytól, hanem azoktól a férfaktól, kik a függetlenségi elvek harczosai. A Széll-kormány részben lehet segítségére a megromlott közszellem helyreállításának, de az orosz-lánrész ránk nehezül, s ha tetterős férfiak veszik kezükbe az ügyet, a nemzetet nagy betegségből gyógyítjuk ki teljesen. Ha ez a gyógyítás sikerrel végződik, akkor lehet, sőt szabad a fokozatos irány fejlesztéséhez fogni. Miként tudjon jární emelkedettebb részeket az a beteg, ki eddig mankón járt, s rüt köszvény bántotta végtagjait?

Minden egyéb kísérlet korai. Ugron nagy eszű politikus, s jól tudom, hogy alaposan megfontolta, amit tervez,

sőt alapjában véve fokozni kell az elvet, hogy unottá ne váljék a laikus nép előtt. A nép három évtized óta hallja emlegetni a 48-as politikusoktól a független, önálló, szabad Magyarország fogalmát, de testet öltve szeretné már látni, s ezért lankad némely helyen az ideális törekvés, az eszmény. Az ily lankadó népet aztán könnyű elbódítani, eltántorítani, s ellenségeink fegyverül használják fel azt, s hivatkozván a „meddő politikára”, mely vajudik ugyan, de mégis magtalan. Bánffy jól ki tudta ezt a maga részére zsákmányolni. Az idealizmus légköréből egyszerre kiragadta a lankadó népet, s belesodorta a materializmusba, s az ekként elsodort nép a pillanatnyi ígéret és remény esalfa látszatától megalkudott a helyzettel. Ez, csakis ez volt okozója annak, hogy a 104 függetlenségi képviselőből 60 lett csak. A materializmus legbiztosabb fegyverével, mely kinyitja még a lelkiismeretek zsilipjeit is, a pénzzel sikerült ezélt érné az előbbi kormánynak. Ahol pedig a pénz jár, nyomán kél az erőszak, terrorizmus, gyáva megfélemlítés, denuncziálás, ígéreték és erkölcsi nyomás.

Ezt a materializmust kell a népből kiölni végkép, ebből a kórálomból kell gyógyítani, s a függetlenségi politikát kormányképessé lehet tenni. Ha a jelenlegi kormány nem halad azon a mesgyén, mint Bánffy, akkor a függetlenségi pártnak könnyű lesz az orvos hálás szerepére vállalkoznia.

A kormányképesség egyik princípiuma a 67-es alap kitágítása. E kitágítás abból álljon, hogy a XII. t. cz. azon klauzuláit, melyek a közgazdasági önállóságra vonatkoznak, továbbá azon pontjait, melyek által magunkat függetleníthetjük Ausztriától, s a melyek a függetlenségi pártpolitikának egyik sarkpontját képeznek, bele kell vinni a nép vérébe, még azokéba is, kik Magyarország boldogulását a közösügyes állapottal vélik biztosított-nak látni.

Bele kell vinni a vérébe, s megmagyarázni, hogy balhiedelem az, hogy Magyarország gyenge s önerejéből nem tudna megállani. Kisebb kaliberű jogrend és politikai irányzat mellett mindeme ideák megvalósíthatók.

A delegációba való bemenetel a jelenlegi program alapján lehetetlen. Polónyi egy országos értekezlet elé szeretné a dolgot vinni s döntse el a többség, hogy a függetlenségi párt bemenjen-e a delegációba vagy se. Kossuth Lajos egyik levelében hivatkozik arra t. i., hogy ha megvan erre a kényszerítő ok, akkor a függetlenségi párt beléphet a delegációba. Szerintünk ez a kényszerítő ok nem áll fenn, mivel a delegáció olyan intézmény, hogy abban akárhány ellenzéki ember is lenne, a katonai hatalmat megtörni nem bírja, a milliók elfecsérlését és megszavazását se tudja megakadályozni. Bécsnek odadörögni úgy, hogy jól meg-

hallják, szintén haszontalan munka. Láttuk ezt akkor, mikor Ugron Gábor *benn volt a delegációban és ugyanacsak kemény hangon beszélt a katona urakkal.*

Arra kell törekedni, hogy az a hatalmas kormánypárt ne legyen egy fegyvermezett hadsereg, mely a vezér kommandóijára szavaz és beszél, hanem mindenki mondja meg aggodalmait spontán, minden animozítás nélkül. Higyjék el, jobban megrökönyödik az a Bécs, ha azt látja, hogy a kormánypárti delegátusok élesen megkritizálják a közös kiadásokat, sőt túlkövetelésükkel is alább hagynak, ha azt látják, hogy a delegációban nem automaták, hanem éber szemmel őrködő férfiak vannak. Az ellenzéki dörgedelmekre mosolyogtak, mert azt tartották, hogy ugyanis mindent megopponálnak, legyen az rossz vagy jó, hisz ez a kötelességök. Szabad kezét engedjen a miniszterelnök pártja minden egyes tagjának, s jobban összetart az a hatalmas párt, ha keblében van az oppozíció.

Ugron programja szép és valójában gyakorlatias, de a jelen körülmények közt romlott értelmiség és romlott néppel kivihetetlen. Várjon a függetlenségi párt egy kissé. Készítse elő a talajt a következő választásra, impregnálja a népet és közvéleményt, erősödjék meg, aztán oly hatalmas párttá válik, hogy még ellenségei is azt mondják: *a függetlenség a jövő s kormányképes.*

Mártonffy Imre.

Magyar művészet a magyar vidéken.

— Két ezikk. —

Írta: Hock János.

I.

Sokszor hallottam a törvényhozásban, sajtóban és főleg a vidéken p-maszként fölhasználni, hogy a *nagyobb vidéki központokat elhanyagoljuk és mindent a fővárosba centralizálunk.*

Most nem kutatom, hogy mennyiben jogosult más téren ez a vád, de annyi kétségtelen, hogy vidéki városokban — a színházat kivéve — semmiféle művészeti mozgalommal nem találkozunk. Tárlatokat csak akkor láthatunk, ha esetleg vernissage idejében a fővárosba fölrándulnak. Műzslés fejlesztéséről szó sincs — sőt a legritkább magyar városban találhatunk csak egy kis muzeumra vagy egy kisebb igényű galériára.

Hogyan fejlődjék ki tehát az országban a művészet iránt való érdeklődés, ha azt a nagy közönséggel meg sem ismertjük? Ha még alkalmat sem nyújtunk a vidéknek a magyar művészet bemutatására, hogyan követelhetünk akkor műértő és műpártoló közönséget?

Külföldön minden jelentékenyebb vidéki központnak van képtára, múgyüjteménye, a mely a műzslésnek állandó nevelő iskolája. Tessék betekinteni akármelyik német vagy francia városba, ünnepnaponként ott látjuk a képtárakba a szomszédfalvakból berándult lakosokat. Szórazokznak és lelkiüket művelik.

A nyáron elmentem Bretagneba, ebbe a sziklás, tengermosta tartományba, a mely nyelveben, szokásaiban oly makacsul ragaszkodik még most is ősi hagyományaihoz. Evszázadok állandó munkája nem volt képes őket fajilag a francia nemzetbe beolvasztani s egyházi lobogóikon tüntetve hordozták most is ezt a büszke fölírást: *Cato-*

lique et Breton toujours! Katolikus és Breton mindörökké! Hiába kötelező iskoláikban a francia oktatás, nyelvüket nem adják föl. De a francia kulturának még reájuk is volt egy olyan hatása, a melynek nem tudtak ellentállni: *ez a művészet szeretete.*

Lakosai az egész partvidéken szegény halászok. De mikor vasárnap hazajönnek a tengerről, díszbe öltözött családjaikat délelőtt templomba viszik, a melyek művészi ízlésű építésekre vallanak — délután pedig besétálnak a legközelebb eső szomszédvárosba s megmutatják gyermekeiknek a muzeumot és a képtárt.

Kiváncsi voltam egy ilyen vidéki kisvárosi képtarra és bementem *Quimperbe*. Mondhatom meglepett. A legjobb mesterektől találtam képeket. *Creusetól, Corottól, Rubens-től, Guido Renitől, Caraccitól, Le Bruntól, Fragonardtól, Van Dycktől stb.*

De nem csak hogy egy régi galériát tart fenn ez a kis város, hanem képtárát minden évben gyarapítja, modern festők minden munkáit bevásárolja, a melyek a vidéknek történelmére vagy egyéb helyi szokásaira vonatkoznak. Mivel *Harrison* ott festette legjobb tengeri képeit, tehát tőle is vásároltak egy breton tengeri képet. Legalább négy modern képet láttam, a melyek a breton fölkelés történelmi eseményeit örökítik meg.

Ezt a múgyüjtést elősegíti az állam is s a Szalonból megvásárolt állami képeket kiosztja a szegényebb városok képtárai részére.

Igy van Olaszországban is. Ez az elszegényedett nemzet még rongyaiban is lelkesül a művészetért. Szereti a szépet s vannak esuládok, a kik küzdenek a nyomorral, de őseiktől öröklött képgyüjteményeiktől meg nem válnának. Nincs olyan kis városa Itáliának, a hol egy-két érdekes műdarabot ne találhatnánk a nyilvános vagy privat galériákon.

Nálunk a művészetnek ez a lelket nem-sítő, tiszta öröme a vidéken ugyszólván ismeretlen. *Művészet helyett politikával foglalkozunk.* De ezzel aztán bőven; késhegyig!

Nincs olyan eldugott község Magyarországon, a hol ennek vagy annak a képviselőnek legalább a nevét ne ismernék, a kit esetleges közbeszólásai már tekintélylyé tesznek. De az a teremtő művész, a ki küzdelmes munkájába éveknél fáradságát, verejtékét, lelkének minden nemesebb fölbuzdulását belevitte, sokszor még a legválogatottabb körökben is ismeretlen.

Ez az oka, hogy nálunk csak a politikai pálya nyithatja meg a karriert. Ez az egyetlen útja a magyar közéletnek, a mely fényesen meg van világítva. A kik más utakon akarnak új ösvényeket törni, azok a sötétségben tapogatóznak. Közfgyelem őket nem támogatja, elismerés föl nem üditi s ha nehéz utjukban összeroskadnak, elvesznek az ismeretlenség homályában.

Mi művészeinket csak akkor kezdjük figyelemre méltatni, mikor már az európai hírnév dicsfényében ragyognak. Ilyenkor azután egy pillanatra mi is föllelkesedünk. Daga-dozunk a nemzeti önérzet büszkeségétől és sietünk tiszteletükre egy bankettet rendezni, hogy őket nemzeti dicsőségünk számára nyilvánosan elkönyvelhessük. Föllobbanunk, mint a szalmaláng, de igazában véve nem a művészet ereje és szépsége az, ami bennünket föllelkesített, hanem saját hiúságunknak az áradozása.

Ez az érzés nem is lehet tartós, mert nem igaz. Nem igaz pedig azért, mivel a magyar közszellemből hiányzik az a műzslés, a mely sohasem új személyi kultuszt, hanem a műalkotásokban gyönyörködik.

Vidéken a közönség még most is a régi osztályrendszer hagyományaihoz támaszkodik, s a művészetet csak fényüzésnek, vagy legföljebb a nemzeti élet ornamentikájának tekinti. Nem érdeklődik iránta. Mibe-csesel bíró eredeti képet vagy szobrot csak a legritkább családok szalonjaiban

találunk. Azokat is többnyire úgy örökölték még a régi jó időkben!

Ez a téjékozatlanság a művészetben meg is látszott a magyar vidékek közszellemén, a melyben a *becsületességet, a vendégszeretetet, az őszinteséget*, szóval a magyar faj nemesebb kvalitásait mind föltalálhatjuk; de *kifejlett műizlésnek nyomára sem akadunk.*

Pedig nem állíthatnám, hogy számtalan vidéki családban reá nem bukkantam volna már a műszeretnek *egy bizonyos ösztönére.* Láttam, hogy szeretnék összegyűjteni a szépet, csak az a baj, hogy nem tudják megválasztani. Nincs fejlett műizlésük hozzá!

Rikító izléstelenekkel halmozzák össze szobáikban a drága pénzen megvásárolt értéktelen dolgokat. Fele árért eredeti műfárgyakat lehetett volna beszerezni.

A falak vastag aranyrámákban csillogó színyomatokkal vannak befödve. Ugyanazt a krómot találjuk gyakran a főispán szobájában, mint a legutolsó borbélyüzletben. Nem tudja az ember melyik kérte kölesön a másiktól. Pedig hát mindegyik igaz tulajdon. Egy gyár szállította, csak a rámban volt különbség.

Kultur- és muzeum-egyesület.

Az a rokonszenv, a melylyel a közönség a kultur és muzeum egyesület tervezetét fogadta, már is biztosítani látszik azokat a sikereket, a melyeket az egyesület működéséhez minden oldalról fűztek. Mert az alapszabálytervezet, melyet velünk együtt a helybeli sajtó minden orgánuma még a múlt héten a közönség elé terjesztett, szokatlan módon keltette föl a közönség érdeklődését a közművelődési kérdések iránt. Mondhatni egy csapásra meghódította a közönséget.

Ez legfőbb bizonyítéka annak, hogy az új egyesület egy általánosan érzett közszükségletet van hivatva pótolni s ilyen formán azoknak, a kik ezt az ügyet kezökbe vették, az egyesület működésében a fő garanciájok: a közönség támogatása már is biztosítva van. Mert ne higyük egy perczre sem, hogy az egyesület céljának már akkor is megfelelt, ha egyáltalán — fennáll. Hiszen azoknak a céloknak az eléréséhez, melyekkel a sorompók elé lép, talán épen a legfontosabb a közönség, a melynek első sorban erkölcsi, második sorban anyagi támogatásán kell az egyesület alapjainak nyugodnia. Csak úgy tudjuk ezt az egyesületet elképzelni, ha fölszíván a közönség tömeges támogatásának erkölcsi súlyát, önönmagát — mint a kulturális dolgokban tekintélyes tényezőt — egy bizonyos erkölcsi magaslatra helyezi, másrészt ha minden külső megnyilatkozásában is minden egyes esetben úgy mutatkozik be a közönségnek, hogy annak áldozatkészségére csakugyan érdemes. Azt akarjuk ezzel mondani, hogy a megalakítandó egyesületnek bizonyos erkölcsi fölényre kell törekednie, a melyről vezető szerepre legyen hivatott vármegyénk területén belül minden kulturális kérdésben. Akkor fogja ez az egyesület hivatását tökéletesen betölteni, ha tekintélyének annyi sulya lesz, hogy az egyesületnek, mint egyesületnek, véleménye bármely a közművelődéssel összefüggésben levő intézményre irányadó mértékül fog szolgálni.

A tervezetben elég garanciát látunk erre, sőt azt látjuk, hogy a tervezet ezeket a fontos szempontokat nem csak nem tévesztette szem elől, de különös gondolkodása tárgyát épen az egyesület tekintélye képezte.

Közöljük egyébként olvasó közönségünkkel, hogy f. hó 21-én délután 3 órakor *Soltész Nagy* Kálmán kir. tanácsos polgármester elnöklése mellett a városházán az egyesület megalakítása ügyében értekezlet tartatott, a melyen dr. *Tarnay* Gyula alispán, *Zelenka* Pál püspök, *Tóth* Pál, *Hidvégi* Benő

tanfelügyelő, *Balyovszky* Gusztáv, dr. *Genesi* Samu, *Petró* József, dr. *Lvel* Samu, *Gálffy* Ignác, *Hoitsy* Gida, *Pores* János, *Diószeghy* György és *Balogh* Bertalan vettek részt.

Az értekezlet beható tárgyalás alá vette a tervezetet és szakaszról szakaszra haladva, a mennyiben módosításuk szükségesnek mutatkozott, közös megállapodásra igyekezett jutni és jutott is. Ezeket a megállapodásokat másnap, e hó 22-én délután *Soltész Nagy* Kálmán polgármester, *Diószeghy* György, dr. *Genesi* Samu és *Balogh* Bertalan foglalták írásba s ilyenformán a szervező bizottság a maga részéről elkészítette azt az alapszabálytervezetet, a melyet a *Husvét vasárnapján megtartandó közgyűlés* elé fog terjeszteni.

Hiszszük, meg vagyunk róla győződve, hogy ez a közgyűlés népes lesz. Kell, hogy ezen a közgyűlésen mindnyájunknak a közügyek iránti érzelme tüntetőleg megnyilatkozzék. Hiszen ezen a közgyűlésen egy messze évtizedekre kiható intézmény megalakulásának leszünk tanúi.

Legyünk ünnepélyes tanúi az által, hogy *mindnyáján ott leszünk.* K.

— Az „1848” ezimen ma megjelenő lap munkatársai: *Czörekh* Gyula és *Czörekh* Károly urak a „Borsod-Miskolczi Közlöny” esztörtöki számában a lapunkban megjelent cikkkel szemben kijelentették, hogy ők az új függetlenségi lapnak nem szerkesztői, ők csupán a lap művészeti, irodalmi, közgazdasági és ujdonsági rovatának vezetésére vállalkoztak, a mit vasuti tisztviselői állásukkal összeférhetőnek tartanak. Hát ezt a kijelentést tudomásul vesszük s a mennyiben nevezett urakat szavatartó embereknek ismerjük, el is hiszszük, hogy ők sem politikai, sem városi ügyekben irni és dolgozni nem fognak. A mi a nyilatkozatban foglalt „orvtámadás” kifejezést és az ez alapon általuk megindított eljárást illeti, arra vonatkozólag kijelentjük, hogy ezt a dolgot mi a magunk részéről már elintéztük.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Márczius 25-én: *Tiszay* Dezső bícsüfellepte és jutalomjátéka a miskolczi színházban.

Márczius 26-án: A miskolczi daláregylet közgyűlése. — A miskolczi ev. ref. egyház presbiteriumának évi rendes közgyűlése az avasi templomban. — A miskolczi ipartestület betegsegélyező pénztárának évi rendes közgyűlése d. e. 11 órakor az ipartestület helyiségeiben. — A miskolczi kerületi betegsegélyező pénztár évi rendes közgyűlése d. u. 3 órakor a városháza nagytermében. — A miskolczi színtársulat karszemélyzetének jutalomjátéka.

Márczius 27-én: Borsodvármegye törvényhatóságának rendkívüli közgyűlése. — A borsodvármegyei orvos-gyógyszerész egyesület rendes havi ülése d. u. 6 órakor.

Márczius 29-én: A borsodi hitelszövetkezet évi rendes közgyűlése d. e. 11¹/₂ órakor az I. Magyar Általános biztosító társaság helyiségeiben.

Április 2-án: A diósgyőri m. kir. martinkohó jótékonyezelő zártkörű táncvígalmá a vasgyári munkás étteremben.

Április 3-án: A borsod-miskolczi kultur- és muzeum-egyesület alakuló közgyűlése. — A miskolczi daláregylet dalestélye a polgár-egyleti kaszinó helyiségeiben.

— **Személyi hír.** *Meszlény* Lajos országgyűlési képviselő, a függetlenségi és 48-as párt kitűnő tagja f. hó 22-én szerdán városunkban időzött.

— **Gyászmise.** A kir. kath. gymnasium tanuló ifjusága tanárai vezetése alatt örök halálját lerovandó nagylelkű jötevője, dr. *Soltész* Imre Bálint, bold. leleszi plébános, volt premontrei rendü kanonok iránt, ki 6000 frtos ösztöndíjalapítványt tett nevezett tanuló ifjuság részére, az elhunyt lelkiüdvéért a minoriták templomában f. é. márcz. 21-én, a halálozás évfordulóján, tartott gyászistentiszteleten — mint minden évben —

ugy ez idén is, megjelent és forró imát rebeggett a nemeskeblű alapító üdvösségéért.

— **Nagyheti ajtatosság.** Az alsó-miskolczi (mindszenti) róm. kath. plébánia templomban a nagyheti isteni tisztletek a következő sorrendben tartatnak meg: Virágvasárnapon: reggeli 7 órakor szent beszéd, utána csendes kis mise; ¹/₂ 10 órakor pálmászentelés körmenettel, azután énekes nagy mise; d. u. 3 órakor a szokásos böjti ajtatosság végeztetik. — Szerdán: d. u. 3 órakor lamentáció. Nagyesztörtökön: d. e. 9 órakor ünnepi nagy mise, d. u. 3 órakor lamentáció. Nagypénteken: d. e. 9 órakor kezdődnek a szent tartások, melyek végén a legméltóságosabb oltárszentség a szent sirba helyeztetik, hol esti 7 óráig marad a hivek imáadására kitéve; délután 3 órakor szent beszéd, ezt követi a lamentáció, körmenet a kálváriára, s este 7 órakor az oltárszentség betétele. — Nagyszombaton: reggeli ¹/₂ 7 órakor az oltárszentség kitétele a szent sirba, víz- és tűzszentelés, a husvéti gyertya megaldása, kereszkutszentelés s utána énekes nagy mise; este 6 órakor feltámadási ünnepély körmenettel.

— **Husvét a zsidóknál.** Vasárnap kezdődik meg a zsidóknál a husvét, az Egyiptomból való kivándorlás nyolcz napos emlékünnep. A kivándorlás emlékére a zsidók nyolcz napon át kovásztalan kenyeret esznek. A husvét ünnepek esti istentiszteletei a miskolczi zsinagógában *hat órakor* kezdődnek. A péntek esti istentiszteletek további intézkedéseig szintén hat órakor kezdődnek.

— **Vármegyei közgyűlés.** Borsodvármegye törvényhatósági bizottsága folyó év márczius hó 27-én, délelőtt 11 órakor dr. *Tarnay* Gyula alispán elnöklete alatt Miskolcson, a vármegye székháza tanácstermében rendkívüli közgyűlést fog tartani, melynek tárgyai lesznek: Széll Kálmán m. kir. miniszterelnök leirata, miniszterelnökké történt ledkegyelmesebb kinevezése és az új kormány megalakítása tárgyában. Hege-düs Sándor kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata, kereskedelemügyi miniszterrel történt legkegyelmesebb kineveztetése alkalmából. Perczel Dezső leirata, melyben a m. kir. belügyminiszteri állástól történt legkegyelmesebb felmentését tudatja. A Nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium rendelete a vármegyei új közkórház építésére vonatkozólag megkötött építési szerződésnek jóváhagyása tárgyában; ezzel kapcsolatosan a kórházi bizottság előterjesztése fölötti határozathozatal. Ugyanezen miniszterium leirata, a Bizony Ákos vármegyei bizottsági tagnak a közgyűlési jegyzőkönyvek szerkesztése ellen beadott felebbezése elutasítása tárgyában. A nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszterium rendelete az 1899—1900. évi közüti költségvetés megállapítása ügyében. Az építendő közhórház teikére vonatkozó Mahr- és Blazsejovszky-féle szerződésnek jóváhagyása. Alispáni jelentés a vármegyei pénztárak február havában történt megvizsgálásáról. Hivatalos előterjesztés a m.-kövesdi vásártéren levő kiaknázott kavicsbányának a város részére visszaadása ügyében. A „Borsod-Miskolczi Muzeum” létesítésére alakított küldöttség jelentése. Miskolczi r. t. város képviselőtestületének, a városi fogyasztási adók kezelésénél alkalmazott pénztárnok és könyvelőnek a városi tisztviselők sorába való fölvétele tárgyában hozott határozatának jóváhagyása. És több apróbb tárgy.

— **Beteg a város.** No még csak ez a havas-város, nedves idő kellett ebbe az influenzás tavaszba. Aki eddig meg tudta magát óvni a járványtól, hát most okvetlenül szintén szerez egy kis hűtést, náthát, vagy hasonló jót. Alig van ház a városban, ahol beteg ne volna s az influenza terjedése egyre nagyobb mérveket ölt. Ha így tart ez a furesa „tavasz” tovább is, a lakosság fele az ágyban fogja megünnepelni a husvétit szent ünnepeket!

— **Elkésett tél.** A hivatalos csillagászati tavasz tulajdonképpen kedden kezdődött. Benedek napján, amelyről mindenki tudja ezt a közmondást, hogy „Benedek, zsakban hozza a meleget”. A jó Benedek azonban az idén megharagudott valamiért és az ország nyakába zudította azt a sok havat, amit a téli szentek fősvényül összekuporgattak. A beállott hirtelen havazás egyébiránt nem jött nagy hideggel s a leesegett hó, mely lábnyi vastag, azonnal olvadni is kezdett. Ez még szerencse, mivel a vegetáció a korai meleg következtében előrehaladt. Nem valószínű, hogy a fagynélkül érkezett hó nagyobb károkat okozott volna, sőt a vetéseknek használt is. Persze most az ország egy része fura állapotban van. Tiszta fehér minden s egyszerre megakadt a serény tavaszi munka. A korán érkezett golyák féllábon fagyoskodnak a hóban s a kis bárányok és egyéb fiókák nagyon megsínylik az elkésett telet. Nálunk, különösen a városban más nyomokat nem igen hagyott ez az idő, mint a végtelen sarat.

— **A Legdrágább utazás.** Ingyen akart utazni Veréb János szendi földműves Szikszóra és Forró-Enesen ügyet se vetve a vasuti pénztárra, felsompolygott a vonatra. Alig hogy megindult a vonat, a kalauz kérte a jegyét s mikor így kiderült a turpissága, megfenyegette, hogy a legközelebbi állomáson leszállíttatja és még büntetést is kap. A paraszt, hogy a büntetéstől megszabaduljon, egy észrevétlen pillanatban leugrott a robogó vonatról és oly szerencsétlenül zuhant egy kiszáradt patakmederbe, hogy szörnyet halt.

— **Felfalt gyermek.** Mint tudósítónk írja, szennyezés letartóztatás történt a napokban a közeli Mályi községében. A letartóztatott. *Dreker Zsuzsanna* paraszt leány, ki szegényét oly módon akarta eltüntetni, hogy új szülött gyermekét a disznóknak dobta eleségül. Az ártatlan teremtetést a disznók teljesen szétmarcangolták és csak csekély visszamaradt véres testrészt fedezte fel a községbeliek előtt azt a rettenetes bünt. melynek büntetéséről az állatias anya most a börtönben gondolkodhatik.

— **Az eltiltott mérég.** Érdekes rendelet érkezett a belügyminisztertől Borsod-megye és Miskolc város törvényhatóságához. A rendelet a kártékony állatok elpusztítására használt mérgekre vonatkozik, melyeknek kiadásával már sok visszaélés és szerencsétlenség történt. A miniszteri rendelet értelmében ezután csak az illetékes elsőfokú rendőri hatóság engedélyezése mellett szabad a gyógyszerterárból mérget kiadni s ez az engedély esetrel esetre való vizsgálat után fog megadatni. Ugyancsak kimondja a rendelet, hogy élelmiszerek árusításával foglalkozó egyének számára mérge egyáltalában ki nem adható. A miniszteri rendelet ellen vétők 100 frtig terjedhető pénzbírsággal sújtatnak.

— **Perosi oratoriuma.** Közönségünk méltó érdeklődéssel várta Perosi „Szent Lazarus feltámadása” című oratoriumának hétfőre hirdetett előadását, a mi azonban másnapra keddre halasztatott. Mire azonban a közönség el akart menni az előadásra, már véglegesen is elmaradt és pedig azon okból, hogy az impreszário nem fizette ki a gázsijukat. — Mäskor mindenestre jobb lesz nagyobb körültekintéssel eljárni az ilyen vándortruppokkal szemben, miután közönségünk nem arra való, hogy felültessék.

— **Országos népszámlálás.** A kereskedelmi minisztériumban, mint értesülünk már megindultak a jövő évben foganatosítandó országos népszámlálásnak az előmunkálatai. Az általános országos népszámlálás ügyében *Hegedüs Sándor* kereskedelmi miniszter a jövő év folyamán törvényjavaslatot fog a képviselőház elé terjeszteni. Mint tudva van, hazánkban tíz évenként tartatnak általános népszámlálások. A legutolsót az

1890-ik évi decz. 31-iki népességi állapot szerint a rákövetkező év legelső napjaiban hajtották végre.

— **Anyakönyvvezetői kinevezések.** A belügyminiszter Borsod vármegyében a tiszabábolnai kerületbe anyakönyvvezetővé *Szűcs Kálmán* községi jegyzőt, továbbá anyakönyvvezető-helyettesekké az ostorosi kerületbe *Varga László* községi bírót, a szalonnaiba *Katona Dezső* ev. ref. tanítót, a bánhorvátiba *Kocsis Imre* segédjegyzőt, kinevezte.

— **A tisztességtelen verseny ellen tudvalevően egymásután hoznak törvényt a külföldi államokban.** Hasonló intézkedés készül most nálunk. A kereskedelemügyi minisztérium határozott lépéssel szándékozik elébe vágni annak az elfajulásnak, mely nálunk is széles teret kezd szerezni *tisztességtelen verseny* részére. Értesülésünk szerint a minisztériumban komolyan tanulmányozzák a külföldi törvényhozás erre vonatkozó alkotásait s az előkelőbb hazai szaktestületek véleményét is kikérik ez ügyben. Feltehetően helyeslést érdemel ez a terv, melynek megvalósításával egyidejűleg alighanem kereszttulviszik az ipartörvény módosítását is, melyet régóta sürget az iparosság.

— **Életveszélyesen meglőve.** *Gór István* tardi lakost, miközben a varbói erdőn barangolt, valaki kétszer — talán azon hiszemben, hogy vadászó — oly szerencsétlenül lőtte meg, hogy czombján és lábán ért életveszélyes sebeivel a miskolczi kórházba kellett szállítani ápolás végett. A rögtön megindított vizsgálatnak még semmi pozitív eredménye nincs az irányban, hogy gyilkos szándékból, avagy véletlenségből érték a szerencsétlent a lövések.

— **Uj telephon-előfizetők.** A miskolczi távbeszélő hálózat előfizetőinek sorába legújabbán beléptek: *Loragda-utcai iskola* mentő állomás és *Korács János* fodrász.

— **Meghívó.** A diósgyőri m. kir. martinkohó 20 évi fennállásának emlékére 1899. évi április hó 2-án a munkás-étteremben a vasgyári és a Bula-zenekar közreműködése mellett jótékonyezélu táncvigalmat rendez, melyre a közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. — Belépti díj: személy-jegy 50 kr., család-jegy 1 frt. Kezdeté este 8 óraker, vége hajnalban 3 óraker. A tiszta jövedelem a diósgyőri árva gyermekek javára fordítatik.

x **Szeplő és májfolt ellen** kitünő hatásu a teljesen zsirtalan, nappal is feltűnés nélkül használható *Viola crême*, egy tégely 50 kr. *Pavilas szappan*, legfinomabb mosdószappan egy darab 35 kr. Mindkettő egyedül Szabó Béla gyógyszeru és illatszertüzletben Miskolczon kapható.

x **Geniális ötlet.** Érdekes sorsjátékot rendez városunkban a rövid idő előtt megtelepedett Makra Mátyás utódai előnyösen ismert butorkereskedő czég. Kisorsolja az 1896. ezredéves országos kiállításon kitüntetett remek művü, a hazai iparnak büszkeségére valló hálószoiba berendezését, melyet rövid idővel előbb szállítottak városunkba a budapesti Kereskedelmi Muzeumból és állított ki Széchenyi-utcai üzletének kirakatában; de tisztán látható a kibocsájtott sorsjegyeken is, melyek már magában is látványosságot képeznek. Mint értesülünk, a czégnek nem nyereségvágy, nem üzleti haszon elérés a czélja, hanem tisztán a hazai ipar fellendítése, és a műipari czikkeknak nagyobb körben való terjesztése. Felhívjuk ezuttal is városunk műipart pártoló közönségét, a czégnek ezen új vállalatában való mentől nagyobb részvételre és lapunk hirdetési rovatára.

x **Üzlet felosztás.** Krausz Adolf cipőáru czég üzlete, — mely harmincz év óta áll fenn s a legjobb neve van a kereskedelem terén — most feloszlik s a raktáron lévő összes készletek ápril hó végéig jutányos áron eladatnak. Bővebbet nyujt lapunk hirdetési rovata.

Humorisztikus papirszeletek.

Nem hiába, hogy annyian vágyódnak a világot jelentő deszkákra; de van is annak vonzereje! A szinpad az ő kuliszáival is már maga egy kis világ, szereplői pedig intim-társaság, bohém népség! Egy pár nap mulva már eltávoznak körünköl; eltávoznak a nélkül, hogy ugy bucsuzhatnánk el: „Addig is ég veletek! Addig is ég veletek!”

Pedig mennyi édes remény köt egyik-másik embert a szinpadhoz, pedig mennyi édes emlék füz egyik-másik színészt vagy színésznőt a városhoz! Hosszu is, lehetetlen is volna mindet elsorolni, mert a hányan vannak, annyi az ok is. Például, hogy csak egyet is említsünk, a társulat csinos kis naivája (saját szavaival élve) — a *szivét* hagyta itt, a mi pedig az illetőre nem csekélyke valami!

A naiva! Hát ki is volna más, ki annyi sok derült pillanatot okozhatna a kuliszák festett világában, mint a természetere épen nem naiv naiva! A multkor is, hogy a Gyurkovics lányokban itt vendégszerepelt nálunk Ráthonyi Ákos, ő volt mindeneknek a központja. Ráthonyit is teljesen lekötötte. Meg is mondta a férföltözöben:

— Hallják urak, csinos kis lány az Ruzsi, igazán mondhatom, hogy tetszik.

— Csakhogy egy nagy bibéje van a dolognak! — jegyezte meg valaki.

— Hogy-hogy — kérde Ráthonyi.

— Ugy, hogy a kis naivának tetszik minden szép — a ki szép!

A Gyurkovics lányok előadása alatt különben még egy másik kis epizód is megneveltette a jelenvoltakat. Ugyanis valaki megkérdezte a kis naivatól, hogy tetszik neki Ráthonyi?

— Hogy tetszik?! Hát igen jól tetszik, mert igen szép férfi ém.

— Csakugyan? — kérde az a valaki.

— Meghiszem, hogy csakugyan! Ne volna csak felesége, tudom, hogy mindjárt meg is — szöktetném.

Azonban néha napján megszünik a jókedv és — mint tegnap is — komoly dologban is szerepelnek színészeink. Azonban akár milyen komoly is az eleje, végére még sem lesz azzá. Hiába! Mátray is, Palágyi is színészek, a színészeknek pedig nem illik komolykodni és ha össze is vesznek, hát — mint tegnap is — ki is békülnek.

Színház, művészet.

** **Színház.** Ez a hét valósággal a jutalomjátékok hete. Kedden *Dajka* Balázs tartotta meg jutalomjátékát, mikor is *Üdvöske* igen jó előadásban került színre. *Hevessy* Janka, *Gergely* Giza szép játékát és énekét a közönség többször megtapsolta; *Dajka* Balázs pedig a tapsokon kívül diszes ezüst koszorut, szép ezüst szivartárczát és egy ezüst érmet kapott. A tapsokból kijuttott ez estén *Tiszay* Dezsőnek, *Kozma* Piskának és *Mátray* Kálmánnak is a szép játékért. — Szerdán a rég nem adott *Czinybárót* láttuk viszont összevágó kellemes előadásban. A jutalmazandó *Zsupánt* játszotta s játékáért csak tapsokat kapott a

nem is egész félháztól, a miben különben nagy rész jutott *Hevessy Jankának* (Saffi) a csinos énekszámokért, *Tomesányi Ruzsinak* az „izé” kupléért, *Gergely Gizának* a jól alakított Cipriért, azonkívül *Mátraynak*, *Dajkának* és az *énekkarnak*. — Csütörtökön *Nagy Vilma* tartotta meg félaras jutalomjátékát, a Gésákat, nem egész telt ház előtt. Egész saisonbeli buzgó működéséért szép összegű gyűjtést és sok más apróságot kapott. Az előadás körülbelül olyan volt, mint az előbbiek. — Pénteken ugyancsak a Gésák ment félárban.

* **Tiszay Dezső** társulatának ma este lesz a bucsufellepte a miskolci színházban; ez az előadás különben a kitűnő színészdirektor jutalomjátéka is, a mi kétségtelenné teszi a telt házat.

* **A karszemélyzet** jutalomjátéka még — holnap — és befejezést nyer a most folyó színházi saison. Ha már más nem, de ez a körülmény igen elegendő arra, hogy zsufozt ház jutalmazza meg a karszemélyzetnek egész évi buzgalmát. Ebben különben nem is kételkedünk.

* **Somló Emma**, a Magyar Színház zseniális fiatal művésznője, a kit a miskolci közönség itteni szerepléséről is jól ismer, örökre bucsut mond a kuliszák világának, amennyiben férjhez ment *Lorik Károly* újságíróhoz, a Magyar Hírlap munkatársához. Vasárnap volt az esküvőjük a budapesti kálvinista templomban.

Adófizetés iránti felhívás!

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak a közadók és azok módjára behajtandó egyéb kincstári követeléseknek végrehajtás-utján való behajtására nézve annak idején kiadott felfüggesztő rendelete a 631 P.-M. újabb magas rendelettel hatályon kívül helyeztetvén, a fentlevő közadóbeli tartozások szigorú behajtása rendeltetett el.

Felhivatnak ez okból mindazon adózók, kik még a múlt 1898. évről felmaradt, vagy a folyó évre már esedékessé vált adótarozásaikat ez ideig még be nem fizették volna, miszerint ezen hátrálékos kincstári követeléseket a részükre kikézbcsitendő adófizetés iránti megintés bevétele nélkül és annak vétele előtt, vagyis a folyó 1899. évi március 19 napjától számított 10 napon belül annyival inkább fizessék be, mivel

Hallatlan olcsóság!

Senki el ne mulasztja **Weiszlovits ékszerész üzletét felkeresni**, hogy az ott látottakról személyesen meggyőződjék és az ottani tárgyakból a maga szükségletét potom árért beszeresse. Ugyanis a március 20 és 21-én tartott árverésen az eladás alá került tárgyak nagyrészt megvettem s azokat bámulatos olcsó áron fogom eladás alá bocsajítani; ugyanis **arany és ezüst órák, gyűrűk, karpereczek, briliánt és gyémánt ékszerek, vert ezüsthől asztaldiszek, tálak és gyertyatartók.**

A nagyérdemű közönség szíves látogatását kérem, mely alkalommal a megtekintés után meggyőződést szerezhetnek; egyuttal szíves tudomására hozom a t. közönségnek, hogy visszamaradt 4 láda 140 drb. **új férfi öltöny ruha**, melyeket együttesen, valamint egyenként is eladok. 184 1-2

Kiváló tisztelettel

Weiszlovits Samu

ékszerész és magánzálogintézet tulajdonos.

ellen esetben a fentlevő tartozások behajtása a II-od, illetve a II-ad fokú végrehajtási eljárásnak legszigorubb alkalmazása mellett fog eszközöltetni.

Miskolcz, 1899. március 23-án.

Miskolcz város adópenztári hivatala.

NYILT-TÉR. *)

Nyilatkozat.

A Perosi Oratorium előadásának tegnapi elmaradására vonatkozólag, kötelességünknek tartjuk a következőket a t. közönség tudomására hozni:

1. A Perosi-hangverseny rendezését nem fixum biztosítása mellett, saját számlánkra, hanem *Kugel Ignác* bécsi hangverseny igazgató megbízásából az ő számlájára, csekély jutalék megajánlása mellett, inkább szíveségből és főleg azért, hogy közönségünknek lehetővé tegyük a világhírű oratorium meghallgatását — vállaltuk el.

2. A művésznők és művészek *kedden* délután a kellő időben megérkeztek, de az előadás megtartását az utolsó perczen megtagadták azon okból, mert *Kugel Ignác igazgató a részükre biztosított fixumot az esedékes napon, kedden nem küldötte meg.*

Ez a tiszta, valódi tényállás. Bennünket a hangverseny elmaradásáért tehát nem érhet szemrehányás.

Különbben is *Kugel Ignác* hangverseny-igazgató ellen a kártérítési pert megindítottuk.

A belépti díjak a jegyek visszaadása ellenében visszafizettetnek.

A n. é. közönség szíves elnézését, jóakaratus becses pártfogását továbbra is kérve,

maradunk tisztelettel:

Verő I. és társa,
könyvkereskedő.

Nyilatkozat.

Tekintetes Verő I. és Társa uraknak

Helyben.

Ezennel kijelentjük, hogy a Perosi oratoriumot előadó olasz művészársaság tagjai *kedden* délután 6 órakor előttünk kinyilat-

*) E rovatban közöltekert nem vállal felelőséget a Szerk.

koztatták, hogy ugyanaz nap estére hirdett előadást azért nem *tartják meg, miután a hangverseny rendező Kugel Ignác bécsi hangverseny-igazgató az esedékes fixumot a szerződésben biztosított határidőig részükre ki nem fizette.*

Miskolcz, 1899. március 21-én.

Elöttem: *H. Petris József,*
Ruttkay Menyhért. *H. Petris Jucund.*

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

pári és lyoni selyemgyári raktára Budapest, Bécsi-utca 4. Raktárunkon található a legszebb és legnagyobb választék **divatos selyemkelmék, csipkék és szalagok**, valamint **gyöngytüllruhák és gyöngytüllkelmé-díszekből**. Fekete és színes selyemkelmék 85 krtól 14 frtig. Foulard-, Pongis- és Satyn Liberty-selymek 65 krtól kezdve. Moiré, Pékin, Moiré-Mousselin minden színben. — Mintákkal kívánatra készüggrel szolgálunk. 179-1-16

Vh. 213.

1899. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a miskolci kir. járásbíróság 1898. évi Sp II. 579/2 számú végzése következtében *Vajda Adolf* miskolci ügyvéd által képviselt **Özy. Imrey Istvánné** miskolci lakos javára **Kovács József** ellen 300 és 600 frt s jár. erejéig 1898. évi október hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1259 frt 50 krra becsült egy sima hengerszék, egy búza kopató gép, két ezilinder szitával, két felhúzó szijakkal, bútorok, eke, vasborona, löszerszám, szekér, féderes kocsis és takarmányokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a miskolci kir. bíróság V. II. 690/5. 1898. számú végzése folytán 300 és 600 frt tokekövetelés, ennek törvényes járuléka s jelen ár. költségek erejéig *Mályi községhez* tartozó *Vakaroes pusztán* leendő eszközölésére **1899. évi március hó 28. napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Kelt Miskolczon, 1899. évi március 7-én.

Némethi Károly,
kir. bírósági végrehajtó.

2 koronáért 7000 korona érték!

Felhívás sorsjátékban való részvételre!

Alulírott cég az 1896. ezredéves országos kiállításon éremmel kitüntetett, a Széchenyi-utcai főútlelet kirakatában megtekinthető **XIV. Lajos korabeli barockstylben készült teljes**

hálószoba berendezését

melynek értéke 7000 korona, a nagymélt. pénzügyminiszterium engedélye alapján a miskolci keresk. és iparkamara támogatása mellett

kisorsolja.

Egy sorsjegy ára csak 2 korona.

Huzás **1899 május 1-ső napján** a keresk. és iparkamara disztermében.

Sorsjegyek korlátolt számban kaphatók úgy a cég főútczai üzlethelyiségében, mint számos elárusító helyen.

Minden vevő, ki a cégnél legalább 100 frt értékű vételt eszközöl **egy sorsjegyet ingyen kap.**

Miskolcz, 1899 március hóban.

Teljes tisztelettel

Makra Mátyás utódai
bútorgyárosok.

181

2 koronáért 7000 korona érték!

Tavaszi ujdonságok női- és gyermek felöltőkben

megérkeztek,

s a legszebb kivitel s nagy választék, bámulatos olcsó áron kapható

áruházamban Széchenyi-utca 21.
a nagytözsdevel szemben.

Továbbá dús választék **női- és leányka blousok, kötények, alsó-szoknyák, corsetták,** a legjobb gyártmányu **fűzők, harisnyák, kötő és himző pamutok és selymek, ruha disztési cikkek** és mindenfajta **női- és férfi fehérneműekben** a nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, előre is biztosítva a legszolidabb kiszolgálásról, vagyok

143-3

kiváló tisztelettel

Seiner Sándor.

Háziasszonyok

próbálják a

HEYDEN-VANILLIÁT

mindig egyenlő súlyú táblácskákban és hasonlóan kiadó, az összes fűszer legnemesebbje, olcsóbb, finomabb, egészségesebb és a használatban kényelmesebb, mint a Schotten-vanillia.

1 boríték 5 táblácskát tartalmazva csak 10 kr.

Kapható minden csemege-, fűszerkereskedésben és drogueriában. — Nagybani raktár:

WALTER és DUMMEL-nél

Budapest, Alkotmány-utca 29.

170-2-6

Vidékre csomagolás nem számíttatik.

Műizléssel készült elegáns

BUTOROK

remek szép háló-, ebédlő-, szalon- és uriszoba-berendezések meglepő nagy választékban kaphatók és sokkal olcsóbban mint bárhol máshol

WAHL TESTVÉREK

butorkereskedőknél

Miskolcz, Széchenyi-utca 141.

Alapított 1890.

147-4-20

Kárpitos és asztalos műhelyek.

Attila kerékpárok világhirűek!

Európának legtökéletesebb és legfinomabb gyártmánya.

Fizetőképes vidéki képviselők kerestetnek.
Gyárak: Dresda, Berlin, Hannover, Teplitz

Ajánlatokat a magyarországi vezérképviseletéhez
Budapest, VIII., József-körút 36.

Attila kerékpárművek

KRETSCHMÁR E. ÉS TÁRSA.

164-2-2

Több mint 100 szobaberendezések készen.

Legszolidabb kiszolgálást.

Feixner László

divat-, orthopéd- és műcipész
Miskolcz, Kazinczy-utca 21. sz.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a Kazinczy-utca 21. szám alatt levő néhai Makai Ignác-féle cipész üzletet átvettem és azt

FEIXNER LÁSZLÓ

név alatt tovább folytatni fogom. Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy a n. é. közönség meglegedését és bizalmát jó munkámmal kiérdemeljem.

Becsés pártfogást kér

kiváló tisztelettel

Feixner László

172-3-4

divat-, orthopéd és műcipész.

Groszman Lipót, karlsbadi czipőraktára

Miskolcz, Széchenyi-utca 123.

Alulírott van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy helyben, Széchenyi-utca 123. szám alatt (Garai József ur divatárú-üzlete mellett) egy, az „Arany eszmahoz” címzett

168-3-3

legújabb divatu

Karlsbadi czipőraktárt

nyitottam.

Minthogy huzamosabb időn át Richter Ignác ur czipőüzletében voltam alkalmazva és ezen idő alatt a nagyérdemű közönséggel kötött ismeretségem folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy az igen tisztelt vevőimet magam leszek szerencsés a legjobb minőségű árukkal, ugyszintén saját készítményeimmel ellátni.

Előre is biztosítom mélyen tisztelt vevőimet, hogy kiszolgálatom által oda fogok törekedni, hogy nagyrabecsült vevőim pártfogását kiérdemeljem.

Tisztelettel

Groszman Lipót.

Üzletemben vásárolt áruknál előforduló javítások díjmentesen eszközöltetnek.

A szentpéteri-kapuban 11. szám alatt, a ref. deszka-templom felett

egy ház
gyümölcsös- és szőlőkerttel együtt örök áron eladó.

A megvenni szándékozójertesülhet Régi posta-utca 4-ik szám alatt lakó tulajdonosnál. 183-1-3

Van szerencsém tudomására hozni a mélyen tisztelt hölgyközönségnek, hogy bécsi bevásárlásomból megérkeztem és üzletemet a legújabb divatu

női- és gyermekkalapokkal,

valamint

mennyasszonyi koszorú és fátyollal

dúsan felszereltem és mindezeket a legjutányosabb áron számítva, maradok

kiváló tisztelettel

174-2-2

Gyöngyössy Julia

divatárúsnő

Miskolcz, Kossuth-utca Lengyel-ház, Pannonia-szálloda mellett.

ELADÓ.

Az 5. sz. gyalogezred tisztikarának

volt pinczéje
eladó

Kis-Avas 4. sor 107. sz. a.

Bővebb értesítés nyerhető

Chintoanu századosnál,

Erzsébetér 4. sz. a.

178-1-2

Javítások elfogadtatnak és saját műhelyünkben eszközöltetnek.

„BRUNA“ KERÉKPÁR

a legjobb kerékpár.

Csakis angol és svéd anyagból készült, könnyü járásu.

Kerékpár-kölesönző intézet egyes alkalmakra vagy egész idényre. — Kerékpárok gondozása és tisztítása egész évadra elfogadtatnak átlagárban.

Kizárólagos gyári főraktár

135—6—10

PFLIEGLER J. ÉS TÁRSA czégnél

Széchenyi-u. 105. Megay Róbert cukrászdájával szemben.

Tanítás 3 óra alatt díjmentesen Pfliegler Károly ur vezetése alatt saját kerékpár-iskolánkban.

HÁZ

uri lakással, nagy telekkel
Régi posta-utca 20. sz. a.,
az Aras legszebb pontján
3 darab szőlő
eladó.

Kérdezősködésekre válaszol a
házban lakó tulajdonos. 138—5—5

Üzlet felosztás.

Üzletfelosztás miatt helyben a Széchenyi-utcában levő üzletemet április végéig kiárusítani kívánom, összes raktáron levő tavaszi és nyári saisonra beszerzett kész

férfi-, női- és gyermekcipő áruimat

rendkívüli olcsó áron és a legjobb kivitelben boesátom a nagyérdemű közönség rendelkezésére. Czégem a miskolczi piacon 35 év óta áll fenn és ez idő alatt megszerzett üzleti jó hírnevem és kiterjedt vevőközönségem eddigi bizalma a kiszolgáltatót árúk jósága és minősége tekintetében teljes garantiát nyújt. Az üzlet teljes felszerelése készpénzfizetés mellett eladó.

Tisztelettel

Krausz Adolf.

167—2—2

Készfizetés mellett 5 százalék engedmény!

ÚJ SZŐNYEG- ÉS VÁSZONÁRUHÁZ!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, miszerint helyben a színház-épületben, (a volt Friedmann Herman-féle üzlethelyiségben) egy egész ujonnan berendezett kizárólag

Szőnyeg-, vászon- és kelengye-áruházat

nyitottam.

Legelső kül- és belföldi gyári összeköttetésem folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a tisztelt közönség legmagasabb igényeit is kielégíthetem.

Nagy raktárt tartok mindennemű jutta, hollandi, Brüzler, tapestry, velvett, axminster, smirna és perzsa szőnyegekben, továbbá valódi

MÁJ ÉS HOLDFELD-féle rumburgi vásznak

Regenhart és Reymann-féle irlandi,

a világhírű RÜCKER-féle römerstadti és WEIN-féle szepességi vásznak és asztalnemüekből, fehér és színes kávé ajour terítékek, cérna, battiszt és vászon zsebkendőkből, ugyszintén az elismert legjobb gyártmányú Benedek Schroll-féle schiffonok és pamut vásznakból.

Különösen figyelmébe ajánlom a n. é. hölgyközönségnek kizárólag Schweitzi himzésű fehér-nemüimet és rumburger vászon ág-garnitúrákat.

A midőn az eddigi irányomban tanúsított bizalomért hálás köszönetet mondok, kérem ezen új vállalatomat is támogatni, igyekezetem ezentúl is egyedül oda fog irányulni, hogy nagyrabecsült vevőim állandó bizalmát kiérdemeljem.

Kiváló tisztelettel

128—6—6

ROSENBERG GYULA

női divat áruhaza Széchenyi-utca 40. sz. — szőnyeg- és vászonáruhaza a színház-épületben.

Saját gyártmányu

atlasz, cachsmir és selyem paplanok, lószőr és afrik matraczok, esipke, gyapju és selyem függönyök és ággyterítők, teveszőr és gyapju takarók, dívánterítők és lópokrócok. Valódi Linoleum és Parquet minden szélességben.

Nyomatott Forster Wesselényi és Társai, könyvnyomdájában Miskolczon

Minden egyes darab áru a szigoruan szabott legolcsóbb ár látható, mi által a tulajzetés nálam ki van zárva!

Minden egyes darab áru a szigoruan szabott legolcsóbb ár látható, mi által a tulajzetés nálam ki van zárva!